

Žijú dnes študenti evanjelickej teológie zo zvesti evanjelia?

Milan Jurík

Kľúčové pojmy: povolanie, motivácia, duchovné spoločenstvo, duchovný správca, Teologický domov Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku, služba

Anotácia:

Uvedomujúc si, že podrobne charakterizovať duchovný život študentov evanjelickej teológie je na niekoľkých stranách takmer nemožné, preto sa v nasledujúcej reflexii pokúsim aspoň o stručný náčrt trendov, ktoré môžem pozorovať v službe duchovného správcu – spirituála Teologického domova Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku pri Evanjelickej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského.

Väčšina študentov, ktorí sa v súčasnosti uchádzajú o štúdium evanjelickej teológie na Evanjelickej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského deklaruje, že dôvodom ich rozhodnutia študovať teológiu bolo „vocatio interna“ – vnútorné povolanie. Ako teológovia môžeme dodať - Božie povolanie.¹

Pomerne vysoké percento vnútorne motivovaných a Pánom Bohom povolaných mladých kresťanov na Evanjelickej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského vytvára výborné predpoklady nielen pre štúdium, ale i pre ich duchovné formovanie, ktoré sa realizuje v Teologickom domove Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku pri EBF UK.² Jednou z prvých skúšok, ktorými prechádzajú každoročne prichádzajúci študenti je začlenenie sa a nájdenie si „svojho miesta“ v duchovnom spoločenstve Teologického domova.

Duchovné spoločenstvo Teologického domova sa stáva pre študentov teológie miestom povzbudenia a útechy v obdobiach osobných zápasov a kríz, miestom povzbudenia k duchovnému rastu, objavovaniu osobných obdarovaní a talentov, ale i motorom transformácie a rozvoja osobnosti, ako i cenným zdrojom impulzov v objavovaní možností služby a osobnej realizácie v profesionálnom živote.

Jozef Benka správne rozpoznáva v svojej dizertačnej práci – *Profil farára v evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku*³ (okrem iných) tri základné predpoklady pre naplnenie poslania farára. Tieto považujem za relevantné a dôležité rovnako i u študentov evanjelickej teológie :

1. *schopnosť žiť z centrálnej zvesti evanjelia*
2. *venovať veľkú a pravidelnú pozornosť svojmu duchovnému rastu*
3. *schopnosť ekonomicky pracovať s časom a zručnosť stanovovania si priorit.*

1 V kvantitatívnom výskume, ktorý bol vykonaný spirituálmi Teologického domova v máji 2003 formou anonymnej ankety – 75 respondentov potvrdilo, že vnímajú farársku službu ako svoje povolanie, poslanie. Len traja zo 78 respondentov uviedli iné dôvody rozhodnutia pre štúdium teológie (čisto akademický záujem o teológiu, získanie vysokoškolského vzdelania...)

2 Študenti teológie sa počas prvého ročníka nielen s radosťou zúčastňujú väčšiny duchovných aktivít v Teologickom domove, nezriedka si ešte organizujú i vlastné aktivity (napr. tzv. ročníkové mládeže, modlitebné skupinky, spevokol...)

3 Benka Jozef: *Profil farára v Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku*, dizertačná práca, Evanjelickej bohoslovecká fakulta Univerzity Komenského, Bratislava, 1998, str. 205 – 206

Cieľom duchovno - formačnej práce spirituálov v Teologickom domove je aktívne napomáhať budovaniu duchovného spoločenstva bratov a sestier, v ktorom sú študenti neustále napojení na životodarnú zvesť evanjelia. Nakoľko študenti sú už od začiatku teologického štúdia aktívne zapájaní do tvorby spoločného programu v Teologickom domove, môžu sa tak aktívne cvičiť v rozvíjaní a pestovaní duchovného života – a to nielen osobného, ale i spoločného.

Predpokladom úspešného zvládnutia týchto cieľov, ktoré spolu s akademickým štúdiom teológie kladú na študenta pomerne vysoké požiadavky - je získanie a aktívne osvojenie si zručností časového manažmentu už v rannom štádiu štúdia.

Skutočnosť, že metodická i motivačná pomoc rozvíjať duchovný život študentov teológie i duchovný život v spoločenstve je stále veľmi potrebná a akútna, dosvedčujú i výsledky vyššie citovaného dotazníkového prieskumu, ktorý bol v Teologickom domove realizovaný v roku 2003: kým 40 študentov deklarovalo, že každodenne začínajú, alebo končia deň osobným čítaním Biblie - Slova Božieho, až 33 študentov uviedlo, že si Bibliu čítajú len nepravidelne.

Deficit v ritualizovaní osobného štúdia Písma Svätého možno pripísať čiastočne nedostatočnej duchovnej výchove v rodinách, čiastočne prílišnej zaneprázdnenosti a zaťažnosti študentov, ako i pre protestantov typickému (a stále viac sa rozrastajúcemu) individualizmu spojenému s nesprávnym výkladom kresťanskej slobody.

Nezanedbateľným negatívnym vplyvom sa stáva i falošný pocit akéhosi „duchovného nasýtenia“, ktorý môže plynúť z klamlivého presvedčenia, že na prednáškach sa predsa Slovom Božím zaoberáme každodenne, čo by pre duchovný život kresťana predsa malo „stačiť“.

Tesné, osobné spoločenstvo s Kristom udržiavané prostredníctvom štúdia Písma a modlitby je pre evanjelického kňaza nielen typickou historickou črtou, ale i predpokladom efektivity jeho služby. Spätosť kňaza s Kristom prostredníctvom Slova vystihujúco charakterizoval i bývalý katolícky kardinál – Jozef Ratzinger, ktorý o kňazskej službe napísal: „Bez silnej duchovnej podstaty nemožno natrvalo v službe obstať... Z vnútorného spoločenstva s Kristom rastie i (kňazova) účasť na jeho láske k ľuďom, na jeho vôli ich zachrániť a pomôcť im. Iba radosť z Krista môže dať radosť k službe.“⁴

Ak sa študentovi evanjelickej teológie nepodarí ešte počas štúdia vybudovať si systém návykov umožňujúci permanentný duchovný život a rast, krátko po príchode do aktívnej farárskej služby sa vystaví zvýšenému riziku skorého vyhorenia.

Za potešujúcu črtu života v Teologickom domove možno označiť i ochotu a zapálenie väčšiny študentov pre aktívnu službu v cirkvi. Dôkazom túžby slúžiť v cirkevných zboroch je skutočnosť, že väčšina študentov počas štúdia udržiava tesný, živý a aktívny vzťah k domácejmu cirkevnému zboru, alebo k skupine mládeže, v ktorej vyrastala v období pred teologickým štúdiom.

Postupné objavovanie širokej palety možností služby v kombinácii s množstvom nadobúdaných poznatkov z rôznych oblastí spoločenských vied spôsobuje najmä v druhej polovici štúdia dočasnú stratu orientácie v rozhodovaní sa pre konkrétny druh služby. Mnohí študenti si v tomto období uvedomujú, že sa blíži obdobie rozhodnutia sa pre konkrétny smer, ktorým sa majú v živote vybrať. Avšak zároveň vidia i veľké množstvo

možností pre službu a veľa rôznorodých potrieb rôznych ľudí okolo, čo ich dočasne blokuje, akoby nevedeli, do čoho sa skôr pustiť...

Za pozitívne možno označiť i zapálenie mnohých študentov po hľadaní nových možností služby, inovatívnych spôsobov oslovenia rôznych sociálnych skupín, dôraz na potrebu získavania spolupracovníkov pre farára v zbore, ako i túžbu po prehĺbení a zintenzívnení pastorálnej práce v cirkevných zboroch, ktorú väčšina študentov v ich ponímaní nevníma ako dostatočnú.

Preto trvalou úlohou duchovných správcov Teologického domova, rovnako ako i všetkých kňazov a ostatných spolupracovníkov pôsobiacich v cirkevných zboroch ostáva prehľbovať vieru mladých ľudí čistou zvesťou Božieho Slova, vykladaného v duchu Symbolických kníh, s jasným rozlišovaním zákona a životodarného evanjelia.

Asistent Mgr. Milan Jurík

Evanjelická bohoslovecká fakulta Univerzity Komenského

Bartókova 8

811 02 Bratislava 1

(Autor je duchovným správcom Teologického domova Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku pri Evanjelickej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského a asistentom na Katedre praktickej teológie.)

Recenzovali: (Peer reviewed by): Prof.ThDr. Július Filo, Mgr. Jozef Benka, PhD